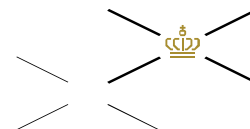

FORSVARSMINISTERIET
MINISTRY OF DEFENCE

DET TALTE ORD GÆLDER

Taleseddel til besvarelse af samrådsspørgsmål B-F fra Folketingets Forsvarsudvalg den 16. november 2017

Spørgsmål B

"Mener ministrene, at den retsstilling militært personel, herunder hjemmeværnssoldater, har når de er udkommanderet til støtte for politiet, herunder ved afgivelse af skud, er tilfredsstillende for personellet?"

Spørgsmål C

"Mener ministrene, at der er udarbejdet de fornødne retningslinjer for samarbejdet mellem militært personel, herunder hjemmeværnssoldater, og politiet i forbindelse med et terrorangreb?"

Spørgsmål D

"Mener ministrene, at militært personel, herunder hjemmeværnssoldater, har de fornødne muligheder for et rimeligt egetforsvar i forbindelse med en indsættelse ved et terrorangreb?"

Spørgsmål E

"Mener ministrene, at der er udført et tilfredsstillende antal terrorscenariefuldskaøvelser med deltagelse af både politi, forsvar, hjemmeværn, beredskab og sundhedsmyndigheder i forhold til den trussel, der er imod Danmark?"

Spørgsmål F

"Hvilke initiativer vil regeringen tage for at sikre det fornødne terrorberedskab i Danmark?"

Indledning

Tak for invitationen til at komme her i dag for at besvare spørgsmål om et meget aktuelt og vigtigt emne, nemlig Forsvarets støtte til politiet.

Justitsministeren og jeg vil besvare de stillede spørgsmål B til F samlet.

Det vil foregå sådan, at jeg vil indlede med at besvare spørgsmål B og D, og derefter vil justitsministeren besvare spørgsmål C, E og F.

Inden jeg vender mig mod de stillede spørgsmål, vil jeg indledningsvis sige, at den altovervejende hovedregel er, at løsningen af politimæssige opgaver skal foretages af politiets personale og med materiel, som politiet råder over.

Der er imidlertid situationer, hvor politiet kan anmode om bistand fra andre myndigheder, fx Forsvaret, herunder Hjemmeværnet.

Det kan fx være situationer, hvor politiets ressourcer ikke er tilstrækkelige, eller hvor Forsvarets ressourcer er mere egnede end politiets.

Der er en meget lang tradition for, at Forsvaret støtter politiet. Det er med til at sikre en fornuftig anvendelse af samfundets samlede ressourcer og med til at sikre, at vi ikke unødigt opbygger parallelle strukturer og kapaciteter. Det er i virkeligheden udtryk for en meget dansk tilgang.

Forsvaret kan fx støtte med skibe, fly og helikoptere eller specialoperationsstyrker, der kan støtte politiet i vanskelige eller farlige opgaver. Og Hjemmeværnet yder dagligt bistand ude i politikredsene og et meget stort bidrag til grænsekontrollen.

Regeringen tager danskernes sikkerhed og tryghed meget alvorligt. Den fortsat alvorlige terrortrussel mod Danmark, og den belastning af politiet, som blandt andet den aktuelle bandekonflikt medfører, betyder, at regerin-

gen allerede har taget flere tiltag, der gør, at Forsvaret i endnu højere grad bidrager til danskernes tryghed og sikkerhed herhjemme.

Derfor leverer Forsvaret og Hjemmeværnet en omfattende støtte til politiet i forbindelse med grænsekontrollen. Og Forsvaret bistår politiet med bevogtning af visse objekter i københavnsområdet. Det er heller ikke nogen hemmelighed, at Forsvaret og Hjemmeværnet for tiden ofte flyver over København for at hjælpe politiet med at observere i forbindelse med bande-konflikten.

Regeringen har desuden i sit udspil til det kommende forsvarsforlig "Et stærkt værn om Danmark" foreslået en række initiativer, der skal styrke den nationale sikkerhed og herunder også Danmarks antiterrorberedskab.

Vi ønsker at styrke Forsvarets evne til at bidrage til den nationale sikkerhed særligt gennem øget støtte fra Forsvaret til politiet.

Det vil vi blandt andet gennem opstilling af en let infanteribataljon på 500 mand, hvoraf dele kan indsættes med meget kort varsel til støtte for politiet og til løsning af blandt andet beskyttelses- og bevogtningsopgaver.

Vi vil også opstille en helikopter på højt beredskab dedikeret til Politiets Aktionsstyrke. Vi vil opstille flere specialoperationsstyrker og yderligere et vagthold hos Livgarden, der med meget kort varsel kan træde til som støtte for politiet, hvis det måtte blive nødvendigt.

Regeringen ønsker altså at styrke Forsvarets evne til at støtte politiet, så vi kan bevare den tryghed, vi prioriterer højt.

[Besvarelse af samrådsspørgsmål B]

Jeg vil nu vende mig mod samrådsspørgsmål B, der vedrører retsstillingen for militært personel, som er indsat til støtte for politiet.

Når Forsvaret støtter politiet, er det selvfølgelig vigtigt, at det juridiske grundlag er på plads. Personellets retssikkerhed ligger mig meget på sinde, og der skal naturligvis ikke være soldater, som havner i en juridisk gråzone.

Allerede da et bredt flertal i Folketinget tilbage i 2001 vedtog den nuværende forsvarslov, blev der udtrykkeligt taget stilling til netop det juridiske grundlag for Forsvarets bistand til politiet. Det fremgår af loven og dens forarbejder, at forsvarsministeren og justitsministeren kan aftale, at Forsvaret skal bistå med at løse opgaver for politiet. Det fremgår også, at der både kan være tale om lejlighedsvis og om permanent bistand.

Forsvaret kan således efter forsvarsloven yde bistand til politiet – både i forbindelse med enkeltstående operationer og ved fx længerevarende bevogtningsopgaver.

Når Forsvarets personel er indsat til støtte for politiet, så sker det under politiets ledelse. Og det er politiet, der er ansvarlig for, at opgaven løses i overensstemmelse med de regler, der gælder for politiets virksomhed. I den forbindelse er det politiets opgave at underrette Forsvarets personel om de rammer, der gælder for opgavens løsning.

Generelt kan Forsvarets personel anvende nødvendig, forsvarlig og proportional magt til at varetage de specifikke opgaver, som de bistår politiet

med. Det samme kan de gøre for at forsvare sig selv eller andre efter reglerne om nødværge.

Forsvarets personel bliver uddannet, inden de indsættes for at bistå politiet. Og retningslinjerne for magtanvendelse er også beskrevet i det såkaldte "soldatens kort", som politiet udarbejder. Kortet er rettet til den enkelte soldat og indeholder navnlig oplysninger om konkrete taktiske forholdsregler. Så det er altså på den måde sikret, at personellet er gjort bekendt med, hvilke rammer der gælder for udførelsen af deres opgave.

I spørgsmålet omtales specifikt afgivelse af skud, og jeg kan i den forbindelse nævne, at Forsvarets personel er bevæbnet med skydevåben i forbindelse med bevogtnings- og transportopgaven ved den dansk-tyske grænse og i forbindelse med bevogtningsopgaven i København. Derimod er Hjemmeværnets personel ikke bevæbnet i forbindelse med grænsekontrolopgaven.

Jeg vil gerne understrege, at anvendelse af skydevåben helt generelt kun må ske inden for rammerne af nødværge eller nødret. Herudover vil skydevåben skulle anvendes efter de samme retningslinjer, som gælder for politiet, og de specifikke instrukser, som politiet giver om udførelsen af den enkelte opgave.

Samlet set mener jeg, at retsstillingen for Forsvarets personel – for nu at bruge formuleringen fra samrådsspørgsmålet – er tilfredsstillende.

[Besvarelse af samrådsspørgsmål D]

Spørgsmål D omhandler soldaternes mulighed for at forsvare sig selv. Lad mig i den forbindelse sige, at der for mig ikke er nogen tvivl om, at det er helt centralt, at soldater fra både Forsvaret og Hjemmeværnet har den nødvendige beskyttelsesudrustning og det rigtige materiel, når de løser deres opgaver. Det gælder selvfølgelig også, når de støtter politiet.

Det gælder jo i øvrigt uanset, hvilken opgave soldaterne er indsat i – om det fx er afspærring af et gerningssted eller bevogtning af terrormål.

Det er sådan, at typen af beskyttelsesudrustning og materiel, der skal anvendes, besluttet med udgangspunkt i den konkrete opgave, der skal løses og den aktuelle trusselvurdering. Sådan mener jeg også, det bør være.

Det betyder også, at hvis situationen tilsiger det, så kan det være nødvendigt at bære hjelm eller anden beskyttelsesudrustning. Det kan selvfølgelig også nogle gange være nødvendigt at bære våben under en konkret opgaveløsning.

Da det er politiets opgaver, der skal løses, er det som udgangspunkt også politiet, der er med til at fastsætte anvendelsen af beskyttelsesudrustning, materiel og eventuel bevæbning. Det bliver altså konkret afstemt i forhold den aktuelle opgave og den vurderede trussel.

I den sammenhæng er det også politiet, der fastsætter de instrukser og eventuelle magtbeføjelser, der kan være nødvendige for at løse den konkrete opgave.

Og så er det jo i øvrigt sådan, at hvis der opstår en situation, hvor det er nødvendigt, må soldaterne altid forvare sig selv og eventuelt andre jævnfør de almindelige regler om nødværge. Det gælder uanset udrustning og opgavetype. Det må alle andre også – også politiet.

Jeg vil nu give ordet til justitsministeren, som vil besvare spørgsmål C, E og F.